

Inbreng D66 West Betuwe Perspectiefnota 2021 8 juli 2021

We kijken vanavond vooral vooruit, geven richting aan de toekomst. Hoe passend om dat hier in de Lingeborgh te doen. Waar jongeren zich op hun toekomst voorbereiden. Een toekomst die beïnvloed wordt door wat wij hier besluiten. Voor D66 zijn een duurzame inclusieve toekomst met zorg voor de kwetsbaren daarbij de uitgangspunten.

Kijkend naar de toekomst is het verstandig ook naar het verleden te kijken.

Het college is daar juichend over.

‘De herindeling is succesvol.’

‘Beleid geharmoniseerd.’

‘We staan er financieel goed voor.’

Er is inderdaad hard gewerkt. En dat ook nog eens in uitzonderlijke omstandigheden. Door de organisatie, door het college, door ons als raad en last but not least door onze griffiemedewerkers. Heel veel dank daarvoor!

In een aantal keuzes van de afgelopen periode kunnen wij ons echter niet vinden. Zoals de naar beneden bijgestelde duurzaamheidsambities. Die gaan juist ten koste van een duurzame toekomst voor de Lingeborghse jongeren.

Boekhoudkundig klopt het plaatje voor de komende vier jaar. Vanaf 2026 staat West Betuwe echter ruim 2 miljoen in het rood. Daarnaast wordt ook nog eens een financieel voorschot op de toekomst genomen. Er is voor diverse onrealistische bezuinigingen gekozen. Zoals de in 2024 binnen het sociaal domein te behalen ruim 2,5 miljoen.

Er is wellicht tijdelijk soelaas. De vraag is of nieuwe financiële afspraken met het Rijk voldoende zullen zijn. We steunen dan ook van harte de motie van Dorpsbelangen daarover.

Dit jaar wordt ook een greep van bijna 20 miljoen euro uit de algemene reserves gedaan. Waardoor onze financiële reserves meer dan halveren. Ruim 16 miljoen is nodig voor een inhaalslag op het onderhoud van onze wegen en het groen. Hoezo is de herindeling succesvol?

De financiële gevolgen van dit beleid zien we vanaf 2026 in de rode cijfers terug. Onze waarschuwing hiervoor heeft deze raad vorig jaar in de wind geslagen. De toekomst voor West Betuwe ziet er financieel gezien niet rooskleurig uit. Een nare erfenis voor uw en onze opvolgers en voor onze jeugd en jongeren. En ondertussen worden er vanavond ook weer extra uitgaven voorgesteld. Het worden binnenkort vast verkiezingen.

Een voorbeeld van verkeerd gelopen besluiten uit het verleden. De ook bejubelde opening van de nieuwe school in Meteren. Niet alle kinderen uit de Plantage kunnen in de toekomst in hun eigen wijk naar school. Het gebouw is gewoonweg te klein. Hoe heeft dat nou kunnen gebeuren? En waarom is deze school opeens geen integraal kindcentrum meer? Waar zijn die ambities voor onze jeugd gebleven? Het gaat hier wel om hun toekomst.

U vraagt ons in te stemmen met de doelen en resultaten voor 2022. Hoe denkt u die te realiseren? Wat gaat u doen aan de werkdruk? Niet alleen binnen de ambtelijke organisatie, ook die bij onze griffie en bij ons als raad. Want die werkdruk nekt zorgvuldige besluitvorming.

Er is nu te veel tijdelijke inhuur. En daardoor een zorgelijk gebrek aan kennisopbouw binnen de organisatie. Hoe denkt dit college dat toch te kunnen borgen?

U stelt dat er in 2022 in 75 % van de kernen woningbouw te zien zal zijn. Een utopie. Terwijl er zoveel plannen en ideeën in onze kernen te vinden zijn. Geef die eens gehoor. Eer dat tot uitvoering komt ben je zo anderhalf jaar verder.

Het West Betuws werken vergt nog een forse organisatie brede en raadsbrede cultuuromslag. Ook het participatiebeleid staat nog in de kinderschoenen. Het lijkt vooral gericht op een verplichting vanuit de omgevingswet. We zijn wel blij met de jongerenadviesraad. Een wens uit ons verkiezingsprogramma Toch is er nog veel meer nodig om jeugd en jongeren te betrekken bij de politiek. Die gaat immers over hun toekomst. Wellicht kunnen de voorzichtige stappen in het kader van inclusiebeleid, waar ervaringsdeskundigheid benut wordt, tot voorbeeld dienen.

Wat ook beter kan is het als lokale overheid opkomen voor de belangen van onze inwoners bij projecten van derden zoals de dijkversterking, radartoren en verbreding van de A2 Waarbij leefbaarheid en individuele belangen onevenredig worden geraakt.

U merkt, wij spreken u als college hierop aan. En niet de mensen die uitvoerend zijn. Wij willen hen juist complimenten geven. En dat tijdens groeizaam weer zoals in deze maand het geval is niet alles pico bello eruit ziet begrijpen wij. Wij adviseren LLB dan ook eens met de buitendienst op stap te gaan.

U krijgt onze steun voor onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar nieuw beleid. U vraagt eenmalig budget voor een aantal onderwerpen. Wij steunen dit, wel met een kanttekening. D66 vindt cultuurhistorie uitermate belangrijk. We zijn echter tegen de positieve uitzonderingspositie bij de harmonisaties.

Aan beslispunt 4 willen we graag nog een tweetal onderwerpen toevoegen.

Ten eerste opnieuw ons verzoek om te stoppen met het klepelen van de bermen. Voor een duurzame en bio diverse toekomst van West Betuwe.

Het gaat daarbij om een bedrag van circa 50.000 euro. Wil het college hiervoor dit keer wel binnen de begroting structureel budget zoeken?

Ten tweede vragen wij om een structurele oplossing voor inwoners met medisch afval. Het gaat om een relatief kleine groep. En een budget van hooguit een paar duizend euro per jaar. Wij vragen een regeling vergelijkbaar met de huidige. Wil de wethouder dit toezeggen?

En wij dagen u allen uit om voortaan anders naar vraagstukken te kijken. Door de ogen van de jeugd en van onze kwetsbaarste inwoners. Dan kiezen we bij mobiliteit niet meer automatisch voor de doorstroming van het autoverkeer, de snelste gebruikers van de weg. Maar voor de fietsers en voetgangers, de langzaamste en meest kwetsbare weggebruikers. Dan kiezen we niet meer voor 30 km als norm. Dan is de auto 'te gast' in woonwijken. En krijgt West Betuwe een verkeersveiliger en kindvriendelijker toekomst.

Goede voorbeelden hiervan zijn bij naaste burens te vinden.

Ter inspiratie biedt ik u als voorzitter dit boek aan, 'Het recht van de snelste'. Geef het na lezing vooral door.